

دیرستان پسرانه غیر دولتی ابتکار علم - دوره دوم

نام و نام خانوادگی: **سؤال و جواب** کلاس: **یازدهم** موضوع امتحان: **فارسی ۲** نام دبیر: **دکتر غیبی**

سطح زبانی:

۱- کدام یک از کلمات زیر نادرست معنی شده‌اند؟ معنی صحیح آن‌ها را بنویسید. ۱

ب: تلبیس: نیرنگ ج: توقیع: مهر و امضای نامه ذ: چاشتگاه: نزدیک ظهر ط: صغیر: صدای بلند

۲- معنی کلمات مشخص شده را بنویسید. ۱

الف: چون رایت عشق آن جهانگیر پرچم ب: حلاوت سنج معنی در بیان‌ها شیرینی

ج: به زیر باره می‌نالید از درد اسب د: هر روز خنیده نام تر گشت مشهورتر

۳- کدام کلمات از لحاظ املائی صحیح نیستند؟ صورت صحیح آن‌ها را بنویسید. ۱

الف: اینک بستر فوران خشم و عاز دشمن شده بود آز ب: به رود سند می‌غلطید بر هم می غلتید

ج: ز دیوار مهرابش آمد به گوش محراب د: مردان بار را به نیروی همت و بازوی همیت کشند حمیت

۴- املائی درست را از میان کلمات داده شده انتخاب کنید. ۵/۰

الف: بی اذن و (خواست - خواست) او دست‌به‌کاری نمی‌زد. ب: در آن دریای خون در (قرس - قرص) خورشید.

۵- کدام کلمات نقش تبعی دارند؟ نوع آنها را مشخص کنید. ۵/۰

الف: به نزدیک بونصر، دبیر سلطان مسعود، آوردم. بدل

ب: نگاه فزون خواهانه و دهشت‌بار روس‌ها به فراتر از این‌ها دوخته شده بود. معطوف

۶- مجهول کدام جمله نادرست است؟ درست آن را بنویسید. ۵/۰

الف) مریم کتاب می‌خواند ← کتاب خوانده می‌شود ب) آن‌ها مریم را در کتابخانه دیده بودند ← مریم در کتابخانه دیده شده بود

۷- نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. ۵/۱

الف: حق تعالی عزرائیل را بفرمود متمم ب: و روز دوشنبه امیر مسعود، شبیگیر برنشست قید

ج: نهان می‌گشت روی روشن روز مسند د: عباس میرزا پیشاپیش سپاه دل از ناظران می‌برد شاخص

ن: توفیق دهم به رستگاری متمم و: عاشق‌تر از این کنم که هستم مفعول

۸- واژه‌های «دکتر» و «میرزا» را یک‌بار به‌عنوان شاخص و بار دیگر به‌عنوان هسته در جمله‌هایی به کار ببرید و نقش آنها را مشخص کنید. ۱. الف: دکتر معین فرهنگ لغت را نوشت. (شاخص) ب: ایشان دکتر باسوادی بودند. (هسته - مسند)

الف: میرزا حسن رشیدی اولین مدرسه را تأسیس کرد. (شاخص) ب: میرزا وارد کلاس شد (هسته - نهاد)

۹- کاربرد معنایی حرف «چو» را در ابیات زیر نوشته و نقش واژه پس از آن را بیان کنید. ۱

الف) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست (مانند (حرف اضافه) - متمم)

ب) چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش (وقتی که (حرف ربط) - نهاد) ز دیوار محرابش آمد به گوش

سطح ادبی:

۱۰- آرایه ادبی مقابل هر عبارت را در آن مشخص کنید. ۱

الف: اگر به طوع و رغبت نیاید به اکراه و اجبار برگیر و بیاور: (تضاد) طوع و رغبت با اکراه و اجبار تضاد دارند.

ب: می گفت گرفت حلقه در بر // کامروز منم چو حلقه بر در (جناس تام) در و در - بر و بر

ج: شما در این آینه، نقش های بوقلمون ببینید. (استعاره)

چ: حاجت گه جمله جهان اوست // محراب زمین و آسمان اوست (مجاز)

۱۱- پدید آورنده آثار زیر را مشخص کنید. ۱

الف: بهارستان: جامی ب: لیلی و مجنون: نظامی ج: تذکره الاولیاء: عطار د: الف: مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد: نجم الدین رازی (دایه)

۱۲- نوع اضافه ها را مشخص کنید. ۵/۰

الف: روی روز: اضافه استعاری ب: خوناب شفق: اضافه تشبیهی

۱۳- در بیت زیر استعاره را مشخص کنید و بنویسید منظور از آن چیست؟ ۵/۰

«در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت» میدان جنگ

۱۴- کدام کلمات در جمله های زیر دارای آرایه مجاز هستند؟ ۵/۰

الف: روز دوشنبه، امیر با ندیمان و مطربان به کران آب فرود آمدند. رودخانه

ب: زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه ها به شمشیر بیاورده باشد. جنگ

۱۵- در بیت زیر آرایه های «تضاد»، «جناس»، «تشبیه» و «ایهام» را مشخص کنید. ۱

نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست // چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست

بیگانه و آشنا: تضاد - چو چنگ: تشبیه - چنگ: ایهام - دوست و پوست: جناس ناهمسان

۱۶- جاهای خالی را بر اساس حفظیات شعرخوانی پر کنید. ۱

الف: بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست // بگشای لب که قند فراوانم آرزوست.

ب: گفתי به ناز «که بیش مرنجان مرا برو» // آن گفتنت که «بیش مرنجانم» آرزوست.

سطح فکری:

۱۷- معنی کنایات زیر را بنویسید. ۱

الف: تنها لعابی از تشریفات به رو داشت: ظاهر سازی بود ب: زنخدان فروربرد چندی به جیب به فکر فرو رفت، گوشه نشین شد

ج: خیال تازه ای در خواب می دید نقشه جدیدی کشید د: دانست که دل اسیر دارد عاشق بودن

الف: و مثال داد هزار هزار درم به مستحقان و درویشان دهند شکر این نعمت را.

دستور داد یک میلیون سکه نقره برای شکر این نعمت به نیازمندان دهند.

ب: ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک // خدا داند چه افسرها که رفته.

خدا می داند چه انسانهای بزرگی برای حفظ این کشور شهید شده اند

ج: اگر به طوع و رغبت نیاید به اکراه و اجبار برگیر و بیاور:

اگر با میل و علاقه نیامد، با زور و خشونت بردار و بیاور

د: برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت

شانس و بخت او را رها کرده بود و پدرش در کار او عاجز شد

ذ: پرورده عشق شد سرشتم جز عشق مباد سرنوشتم

وجودم با عشق پرورش یافت و خدا کند سرنوشتم غیر از عشق نباشد.

س: ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند.

وقتی ابلیس را در دل آدم راه ندادند.

۱۹- بیت زیر چه تصویری را نشان می دهد؟ ۵/۰ انعکاس نور ستارگان در آب رودخانه

میان موج می رقصید در آب // به رقص مرگ اخترهای انبوه

۲۰- تلمیح عبارات سمت راست را از آیات سمت چپ آنها پیدا کنید. (یک آیه، اضافی است) ۱

الف: انی جاعل فی الارض خلیفه	۱- باشید تا اسامی شمارا یک به یک برشمارم ب
ب: « و علم آدم الاسماء کلها »	۲- گوهر محبت بود که در صدف امانت تعبیه کرده بودند ج
ج: « انا عرضنا الامانه علی السماوات و الارض و... »	

۲۱- کدام ابیات و عبارات باهم قرابت معنایی دارند؟ ۱

الف: شما در گل منگرید، در دل نگرید.	۱- نیست جانم محرم اسرار عشق // هر که را در جان غم جانانه نیست ب
ب: معذورید که شمارا سروکار با عشق نبوده است.	۲- تو ز قرآن ای پسر ظاهر مبین // دیو، آدم را نبیند غیر طین الف

نام و نام خانوادگی مصمم:

نام و نام خانوادگی تجدید نظر کننده:

نمره ورقه به عدد:

محل امضا

محل امضا

نمره ورقه به حرف: